

Emne   Ny ramme for tilsyn i dagtilbuddene
Dato   21. marts 2022
Udarbejdet af   Lone Jessen Skovsbøll

NOTAT

Nye principper for tilsyn i dagtilbuddene

Dagtilbudsloven er blevet ændret fra den 1. januar 2022. Det medfører, at der stilles nye lovkrav til det kommunale tilsyn af daginstitutioner og dagpleje. Tilsyn følger en tilsynsramme, som består af en ramme byggende på principper for tilsynet, samt en vejledning. Som konsekvens af den nye lovgivning skal byrådet inden den 1. maj 2022 beslutte nye principper for tilsynet, der lever op til lovgivningen.

Formålene med de nye lovkrav er, at understøtte den løbende udvikling af kvaliteten af de pædagogiske - og fysiske læringsmiljøer i dagtilbuddene. Lovgivningens nye krav skal også være med til at styrke kommunens myndighedsudøvelse i form af kontrol med, at dagtilbuddene efterlever gældende regler. Tilsynene har dermed både en kontrol- og udviklingsfunktion.

Nye skærpede krav

De nye skærpede krav til tilsyn er beskrevet nedenfor.

Tidsramme og indhold:

- Der skal laves tilsyn med alle kommunale - og private daginstitutioner og dagpleje minimum hvert andet år.
- Tilsynene skal både have karakter af anmeldte - og uanmeldte tilsynsbesøg.
- Tilsynene skal afstedkomme tilsynsrapporter, der skal ligge på dagtilbuddenes hjemmeside.
- Tilsynene skal bestå af data, herunder observationer. Data skal både inddrage kvantitativ - og kvalitativ data, der giver oplysninger om dagtilbuddets:
  - Proceskvalitet, herunder pædagogiske- og fysiske læringsmiljøer (fx indretning), relationer mellem børn og voksne, arbejdet med udsatte børn, forældresamarbejde m.m.
  - Resultatkvalitet, herunder børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse (fx sproglige udvikling).
  - Strukturel kvalitet, fx normering, andel af pædagogisk uddannet personale, sygefravær m.m.
- Tilsynet skal være uvildigt. Det vil sige, at det skal være en uvildig person, som laver tilsynet og tilsynet skal føres på baggrund af en systematisk og ensartet metode og data.

- Hvis det vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold giver anledning til bekymring, skal der igangsættes et skærpet tilsyn.
- Hvis et tilsyn giver anledning til alvorlig bekymring, skal der iværksættes et skærpet tilsyn og udarbejdes en handleplan.
- Dertil skal der føres tilsyn med dagtilbuddenes normering i forhold til at dagtilbuddene skal nå målet om en normering i 2024 med 3 vuggestuebørn per medarbejder og 6 børnehavebørn per medarbejder.

Inddragelse og offentliggørelse:

- Tilsynet skal indeholde en dialog med lederen og medarbejdere i dagtilbuddet.
- Forældrebestyrelserne skal orienteres om vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer, herunder inddrages aktivt i det videre arbejde med indsatsområder.
- I en situation, hvor et tilsyn har givet anledning til alvorlig bekymring skal forældrebestyrelsen orienteres om handleplanen og have mulighed for at komme med bemærkninger.
- Tilsynenes resultater i form af tilsynsrapporter skal offentliggøres på dagtilbuddenes hjemmesider.
- Tilsynsrammen skal offentliggøres.

Eksisterende tilsynspraksis

Solrød kommune lever allerede op til store dele af lovgivningens nye krav. Der gennemføres på nuværende tidspunkt pædagogiske tilsyn hvert år, som inddrager både kvalitativ - og kvantitativ data, herunder observationer ved brugen af redskabet KIDS. KIDS er et redskab til at observere kvaliteten af læringsmiljøer med udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan

Uvildighed i tilsynet sikres ved at observationer laves systematisk og ensartet gennem redskabet KIDS. Dertil sikres uvildigheden i, at det er Læring og udvikling, som på vegne af byrådet, gennemfører tilsynet.

Inddragelse og offentliggørelse:

Solrød kommune inddrager allerede ledere, medarbejdere og forældrebestyrelserne i tilsynets resultater.

Efter tilsynenes afvikling har Familie – og uddannelsesudvalget de seneste år drøftet tilsynsrapporterne i forbindelse med udvalgets årlige status på dagtilbudsområdet. Tilsynsrapporterne ligger tilgængelige på dagtilbuddenes hjemmesider og kommunens hjemmeside. Den eksisterende tilsynsrammen er også offentliggjort på kommunens hjemmeside og indeholder både en beskrivelse af udførelse af tilsyn og proces vedrørende skærpet tilsyn.

Forslag til principper, der skal indgå i en ny tilsynsramme

I afsnittene nedenfor udfoldes administrationens forslag til principper, der skal inddrages i en ny tilsynsramme. Forslagene bygger på gode erfaringer fra eksisterende tilsynspraksis og forholder sig til lovgivningens skærpede krav. Forslagene er udarbejdet i samarbejde med udvalgte dagtilbudsledere og Væksthuset.

I forbindelse med udviklingen af nye tilsynsprincipper vil Læring og Udvikling have særlig fokus på at styrke evalueringskulturen og på at vurdere kvaliteten af både de pædagogiske - og fysiske læringsmiljøer i de enkelte dagtilbud og på tværs af hele dagtilbudsområdet.

Lovgivningen stiller krav til, at der som minimum gennemføres tilsyn hvert andet år. Administrationen foreslår, at der i Solrød kommune fortsat gennemføres tilsyn hvert år. Hvert andet år gennemføres et større tilsyn med uanmeldte besøg og hvert andet år gennemføres et mindre tilsyn med anmeldte tilsynsbesøg.

Enkelte data-elementer vedrørende strukturel kvalitet følges der op på under begge former for tilsyn. Det vedrører:

- Status på normering.
- Andelen af pædagogisk uddannet personale (Solrød kommune har en målsætning om, at 60% af personalet i daginstitutionerne er pædagogisk uddannet).
- Mål for sprogarbejdet (Solrød kommune vedtog mål for sprogarbejdet i december 2022).

Tilsynsførende vil som hidtil være Læring og Udvikling, på vegne af byrådet.

Indhold af tilsyn, med uanmeldte besøg

Tilsyn hvert andet år består af et større tilsyn, hvor der indgår data omkring de tre kvalitetsparametre: Proces-, resultat- og strukturel kvalitet.

Tilsynet består af et uanmeldt besøg i alle dagtilbud, hvor ressourcepædagoger observerer og opsamler data i forhold til pædagogiske processer og effekten for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse (resultatkvalitet). I forbindelse med observationerne vil ressourcepædagogerne have fokus på pædagogiske - og fysiske læringsmiljøer, arbejdet med udsatte børn, sprogarbejdet og forældresamarbejdet.

Til at opsamle systematisk og ensartet data anvendes redskabet KIDS, som er et redskab til at observere kvaliteten af læringsmiljøer med udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan.

Ud over observationer ved besøg indsamles følgende data vedrørende dagtilbuddets kvalitet ifht. strukturel kvalitet, pædagogiske processer og resultater:

- Tidligere tilsynsrapporters udviklings- og indsatsområder og status på arbejdet med dem.
- Sprogarbejdet, brug af sprogscreening til at screene sprogdudviklingen for de tre-årige og brug af øvrige sprogredskaber.
- Forældresamarbejdet, herunder brug af Aula, forældrehenvendelser tilgået Læring og Udvikling m.m.
- Normering for vuggestue- og børnehavebørn.
- Andelen af pædagogisk personale ud fra målsætningen om, at daginstitutionerne skal opnå en andel på 60% uddannet personale.
- Særlige vilkår og udfordringer for dagtilbuddet, såsom udsatte børn og familier, sygefravær m.m.

Dialog om uanmeldt tilsyn mellem tilsynsførende og dagtilbuddet

Efter uanmeldt besøg og opsamling af data i øvrigt planlægges et tilsynsdialogmøde mellem dagtilbuddet og Læring og Udvikling, som tilsynsførende.

Inden tilsynsdialogmødet gennemfører dagtilbuddet egen-observationer af den pædagogiske praksis ved at bruge KIDS, med henblik på at kvalificere tilsynsdialogen gennem evaluering af egen praksis. Brugen af egen-

observationer skal samtidig give anledning til refleksion og overvejelser omkring den pædagogiske praksis, som kan bruges af ledere og personale til udvikling af den pædagogiske praksis.

Tilsynsdialogmødet afholdes med henblik på en fælles drøftelse vedrørende det indsamlede data vedrørende både proces-, resultat- og strukturel kvalitet. I dialogen inddrages dagtilbuddets arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan og politiske mål (Dannelsesstrategiens mål og indsatser, medieguide m.m.). På tilsynsdialogmødet adresseres dagtilbuddets arbejde ift. tidligere tilsyns indsatsområder og eventuelle særlige opmærksomhedspunkter eller udfordringer også.

Efter tilsynsdialogmødet udarbejder Læring og Udvikling, som tilsynsførende, den endelige tilsynsrapport. Tilsynsrapporten vil have fokus på dagtilbuddets læringsmiljøer, sprogarbejdet, børn i udsatte positioner og forældresamarbejdet. Dagtilbuddets normering og andel af pædagogisk personale vil også indgå. Tilsynsrapporten skal, i det omfang det er relevant, give konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Hvis et tilsyn giver anledning til alvorlig bekymring skal der iværksættes et skærpet tilsyn og der skal udarbejdes en handleplan. Skærpet tilsyn skal iværksættes og handleplan skal udarbejdes i umiddelbar forlængelse af, at de alvorligt bekymrende forhold er konstateret. Handleplanen implementeres af dagtilbuddet i tæt samarbejde med Læring og Udvikling og Væksthuset.

Sikring af uvildighed

Der sikres uvildighed i tilsynet ved, at tilsynene udarbejdes på et ensartet og systematisk datagrundlag. Dette opnås ved at bruge redskabet KIDS. De uanmeldte besøg med brugen af KIDS indebærer, at der sikres et øjebliksbillede af dagtilbuddet praksis på en almindelig dag. Det vil være væksthushets ressourcepædagoger, der kommer ud på uanmeldte besøg og observerer den pædagogiske praksis på baggrund af KIDS.

Dertil opnås uvildighed ved, at Læring og Udvikling, som udefrakommende i hvert dagtilbud udarbejder tilsynet efter inddragelse af ledere og personale i det enkelte dagtilbud.

Indhold af tilsyn, med anmeldte besøg

Anmeldt tilsyn, som gennemføres hvert andet år bygger primært på strukturel kvalitet. Tilsynet består af en tilsynssamtale som gennemføres på baggrund af følgende data:

- Normering for vuggestue- og børnehavebørn i daginstitutionen.
- Andelen af pædagogisk personale ud fra målsætningen om, at daginstitutionerne skal opnå en andel på 60% uddannet personale.
- Tidligere tilsyns udviklingsområder og status på arbejdet med dem.
- Særlige vilkår og udfordringer for dagtilbuddet.

Møde med anmeldt tilsyn mellem tilsynsførende og dagtilbuddet

Inden mødet opsamler Læring og udvikling data om normering, andel af pædagogisk uddannet personale og særlige vilkår og udfordringer for dagtilbuddet.

På baggrund af tidligere tilsyns udviklingsområder aftaler Læring og Udvikling og det enkelte dagtilbud, hvilket udviklingsområde, som der skal gøres status på til tilsynssamtalen. I forlængelse heraf gennemfører dagtilbuddet en egen-observationer af den pædagogiske praksis inden for udviklingsområdet ved at bruge KIDS. Observationerne bruges til at gøre status på udviklingsområdet med henblik på at kvalificere tilsynsdialogen om fortsat udvikling af dagtilbuddets pædagogiske praksis ved behov.

På baggrund af de indsamlede data gennemføres en tilsynsdialog mellem dagtilbuddets ledelse og Læring og Udvikling, som tilsynsførende. I forlængelse heraf udarbejder Læring og Udvikling en tilsynsrapport bestående af status på normering og andel af pædagogisk personale. Dertil et opsamlende afsnit med bemærkninger og evt. indsatsområder efter dialog med dagtilbuddet.

Særligt for dagplejen

De nye lovgivningskrav omfatter alle daginstitutioner (kommunale og private), den kommunale dagpleje. Daginstitutioner og dagplejen er organiseret forskelligt, hvorfor tilsynet organiseres og tilrettelægges på forskellige måde, så det afspejler de forskellige vilkår, som er gældende i de to typer af tilbud. Forslag til tilrettelæggelse fremgår herunder.

Den kommunale dagpleje er ikke underlagt samme mål om normering og andel af pædagogisk uddannet personale, som daginstitutionerne. Derudover er der forskel på vilkår og rammer for de pædagogiske aktiviteter mellem daginstitutionerne og dagplejerne. Dagplejerne arbejder pædagogisk med børnene i eget hjem og mødes i legestuerne én gang om ugen sammen med dagplejepædagogerne.

Det foreslås, at tilsynet af den kommunale dagpleje beror på de samme elementer, som tilsyn i daginstitutioner. Herunder at der benyttes KIDS, men en KIDS-version målrettet dagplejen til at observere kvaliteten i dagplejens pædagogiske arbejde i legestuerne. Normering og andel af pædagogisk uddannet personale vil ikke indgå i tilsynet. Tilsynet med dagplejerne i hjemmet fortsætter med at gennemføres af dagplejepædagogerne som hidtil.

På baggrund af tilsyn i legestuerne udarbejdes en samlet vurdering af kvaliteten i dagplejen.

Politisk behandling af tilsyn, dialog med forældrebestyrelser og offentliggørelse

Familie- og uddannelsesudvalget præsenteres for tilsynsrapporterne og udvalget drøfter udviklingen på dagtilbudsområdet. Den politiske drøftelse tager sit udgangspunkt i, hvordan kommunens rammer for dagtilbud og eventuelle prioriterede indsatser for området bidrager til, at dagtilbuddene kan opfylde de krav, der følger af loven. Herunder skal udvalget beslutte, om der som følge af drøftelsen skal iværksættes tiltag såsom kompetenceudvikling, supervision mv., som kan understøtte og kvalificere dagtilbuddenes arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer, der fremmer børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I forlængelse af den politiske behandling af tilsynsrapporterne inddrages forældrebestyrelsen i hvert dagtilbud aktivt i, at arbejde videre med indsatsområderne. Dette sker ved, at hver dagtilbudsledelse drøfter resultaterne af tilsynet med forældrebestyrelsen med henblik på at afklare indsatsområder eller fastholdelse af god pædagogisk praksis.

Derefter offentliggøres tilsynsrapporterne på dagtilbuddenes hjemmesider og på kommunens hjemmeside.

Opfølgning på tilsyn

Når et tilsyn giver anledning til, at et eller flere dagtilbud skal arbejde med udviklingsområdet, så igangsættes der opfølgende tiltag i dagtilbuddene. Indsatserne understøttes af Læring og Udvikling samt Væksthuset. Dertil de øvrige afdelinger fra BUR og evt. andre områder, hvis det er relevant for udviklingsarbejdet.

Tidsplan for fremtidigt tilsyn

Solrød kommune fører tilsyn med følgende dagtilbud: Kommunens 11 daginstitutioner, den private daginstitution Krudthuset, den kommunale dagpleje, de private dagplejere og basisgruppen Solsikken, som er tilknyttet Væksthuset.

Administrationen anbefaler nedenstående tidsplan for afviklingen af tilsyn. Tidsplanen afspejler, at lovgivningen og vejledningen først forelå primo januar 2022. Fra 2023 vil det være muligt at gennemføre årlige tilsyn med samtlige dagtilbud.

- I efteråret 2022 afvikles tilsyn med uanmeldte besøg med syv daginstitutioner.
- I foråret 2023 afvikles der tilsyn med uanmeldte besøg hos øvrige dagtilbud.
- I efteråret 2023 afvikles der anmeldte tilsyn med alle dagtilbud.
- I foråret og sommeren 2024 afvikles tilsyn med uanmeldte besøg med alle dagtilbud.

Ud over de to former for tilsyn er der løbende kontrol med dagtilbuddene i forbindelse med henvendelser fra dagtilbuddene, forældre og øvrige opmærksomhedspunkter.

Solrød kommunes nuværende tilsynsrammer ligger tilgængelig på kommunens hjemmeside og er vedhæftet som bilag 2 og 3. Efter at Familie- uddannelsesudvalget har godkendt principperne for den nye tilsynsramme, så udarbejder Læring og Udvikling en ny tilsynsramme. Den nye tilsynsramme vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside.

